

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik
minden vasárnap

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

A gyermekvédelem és a községek.

A magyarországi gyermekvédelem programja immár csaknem megvalósulása előtt áll.

Amióta az Országos Gyermekvédő Liga megkezdte nagyarányú működését, nagyrésztben pótoltták azok a mulasztások, amelyek eddig részint a társadalom közönye, részint a hibás állami törvények hatósági intézkedések folytán oly sokáig stagnáltak ennek a nagyfontosságú társadalmi problémának a megoldását.

Állam, társadalom csak az utóbbi években nyult radikálisan a gyermekvédelem kérdésének a megoldásához. Az állam törvényes rendeleteivel, intézkedéseivel a társadalom pedig felébredt szociális kötelességérzete tudatában anyagi és erkölcsi áldozattal járul intenzívebben a gyermekvédelem ügyének megvalósításához.

Az Országos Gyermekvédő Liga, mint az állam szerve nemcsak arra vállalkozott, hogy az állam rendeleteinek, intézkedéseinek társadalmilag is érvényt szerezzen azzal, hogy e téren az állam és társadalom között közvetítő és átutaló szerepre vállalkozott, hanem a saját programjának is igyekszik a magyar társadalom minden rétegében érvényt szerezni, de szervezetének

közvetlensége révén s intézményeivel kiegészíti azokat az intézkedéseket és rendeleteket, amelyek a kormány az állam kebeléből indultak ki.

Az ilyen állami rendeletek között a legfontosabbak egyike a Széll féle törvény volt, amely tudvalevő minden hét éven felüli elhagyottnak nyilvánított gyermeket tizenöt éves koráig állami védelemre utal. Az állam minden ilyen gyermeket felvesz s állami menhelyekbe helyezi el. Ennek a törvénynek szociális és állami rend szempontjából messze kiható jelentősége van s nagy lépéssel vitte előbbre a gyermekvédelem ügyét.

Mégis mindamellett sérelmes az a törvény! Sérelmes pedig a községekre, amelyek az elhagyottnak nyilvánított gyermekekért a tartásdíjat fizetni kötelesek.

Már magában a törvény szellemében bizonyos abuzus van, amely a szegényebb községeket érzékenyebb anyagi megterheléssel sújtja.

A tömegnyomor — igaz — nagyobb ezekben a községekben s a szociális igazság szerint ezeknek a községeknek elhagyottnak nyilvánított gyermekei jobban rá vannak utalva, hogy róluk az állam gondoskodjék, mint pl. a vagyonosabb mezővárosok, nagyközségek, városok gyermekei, csak hogy honnét vegye az ilyen szegényebb

község a gyermekek eltartásáért fizetendő pénzt? . . .

Nézzünk például egy felvidéki szegénységben szülő falut. A szülők, férj és feleség egész nap nehéz munkában robotol, az ilyen szülők képtelenek gyermekeik gondozása mellett kenyérkereset után járni. A létért való nehéz küzdelem nem engedi meg nekik, hogy gyermekeikre ügyeljenek, vagy nevelésével foglalkozhassanak. Hisz boldognak kell lennie, ha apró gyermekeit eltarthatja!

Az állam az ilyen esetekben azután megállapítja az elhagyottságot s a gyermek bekerül az állami gyermekmenhelybe. Egy-egy ilyen szegény faluból igen gyakran 190—200 gyermek is állami gondozásba kerül ami érthető is. Tény ugyanis, hogy a tömegnyomorra a gyermekszaporulat egyenes arányban áll.

Az ilyen talu népe, amely alig képes megélhetési minimumát megszerezni, aránytalanul nagyobb kontingensét adja az állami gondozásba kerülő gyermekeknek, mint például egy aránytalanul nagyobb város aránytalanul jobb módú lakossága.

Ez az aránytalanság azután rendszerint a községek rovására van.

Igen gyakori eset azután, hogy egy-egy ilyen elszegényedett kis község sokkal súlyosabban érzi a gyermekvé-

TÁRCA.

Nők a társadalomban

Társadalmi mozgalmak, amelyek az emberiség fejlődésével kulturájával boldogulásával függenek össze bármilyen vonatkozásban is — nők nélkül el sem képzelhetők.

A modern társadalmi alakulások sok irányu gravitációjában meg egyenesen megvan jelölve a nő szerepe, helye.

Nem a női nem szeszélyének hanem sokkal mélyebb igazságoknak a következménye például, hogy a nyugatról jövő társadalmi — és kultur áramlatokkal együtt egy időben jelentkeznek ezeknek az új eszméknek női harcossái is: Az Ellen Key-ek, Rousset-ek és társnőik.

A mindinkább szocializálódó társadalomban a nő nem mint a férfinemből emancipálódott külön társadalom fogja helyét elfoglalni, hanem együttesen fogja vele az új harcokat megvívni.

Azok, akik aggódva és bizalmatlanul nézik a nőket ezt az új társadalmi szerepét s attól tartanak, hogy a nő ebben a harcban lassan el fogja veszíteni női lényének a férfi nemtől differenciálódott lelki karakterét, „örök nőiességét“ azok már a közel jövőben meg fognak győződni arról, hogy aggodalmuknak nem volt komoly alapja.

Mert a jövő társadalmában a nő továbbra is női lényének fenntartásával, de öntuda-

tosan fogja hivatását betölteni azokon a területeken, amelyeken kiegészítő vagy esetleg irányító részese lesz azoknak a társadalmi mozgalmaknak, amelyek a férfi vállán nyugszanak.

Bizonyos szociális és kulturális mozgalmak meg egyszerűen megkövetelik majd a jövő nőjétől, hogy kivegye részét belőlük . . .

Legfontosabb hivatása a jövő nőjének bizonyára a gyermekvédelem terén lesz. Összes tulajdonságai, női mivoltának ösztönei, az a szerep, amelyet a természet háztartásában betölt, szinte predesztinálják a nőt arra, hogy a gyermekvédelem terén azok között a tényezők között, amelyek ennek a nagyfontosságú szociális problémának megoldásában előljárnak, vezető szerephez jusson.

Női lelkülete, pszichéje, humanizmusának közvetlenebb reagáló képessége révén már eddig is nagy kontingense foglalkozott a női nemnek a gyermekvédelem terén, ámde ezek az erőfeszítések nagyrészt téves és helytelen irányban terelődtek, ami részben — igaz — a kellő irányítás hiján történt.

Amikor az Országos Gyermekvédő Liga nagyszabású programmal állt a társadalom elé s rámutatott arra a modern gondolatra, hogy a gyermekvédelem nem jótékonyosság, hanem szociális kötelesség, egy csapásra új iránybaterelődött a gyermekvédelmi törekvés.

A Liga programjában bár nem kifejezetten, de határozottan ki volt jelölve a nő szerepe az új irányban: A patronage terén

vegye át a gyermekvédelem ügyében a ráháruló kötelességet!

Amit az állam és a Liga nem végezhet el, végezze el azt a női nem.

Mentés, gyermekvédelem patronage nélkül el sem képzelhető. Áll pedig ez a tétel különösen azokra a gyermekekre, akik erkölcsileg veszélyeztetve vannak.

Azok fölött a gyermekek fölött, akiket eddig a javítóintézetből kísérletileg helyeztetek ki, a felügyeletet, gyámságot, patronage-t senki sem gyakorolta.

A javítóintézetek ily módon igen hiányos adatokat kaptak be a kihelyezett gyermekek viselkedéséről, akik hozzá még a vidéken, ahová kikerültek, lenézett kigunyolt teremtetek voltak, mert hisz javítóintézetből kerültek oda . . .

A Liga ezen is segített. Kérésére az igazságügyminiszter ráruházta a kísérletileg kihelyezett gyermekek felett a patronage-t.

Ebben a nagystílusú intézkedésben azután kijelölte a nők szerepét is.

Vegyék át tehát a nők a patronage terén a szerepet!

Ez a szerep csak a női szív megérzésén át juthat megvalósításra!

A nő vállalja magára azt, amire elsősorban szükségük van ezeknek a gyermekeknek: a lelki nevelésre. Legyen vele szemben olyan, mintha gyermekükül fogadta védencét. Ajándékozza meg szíve melegevel odaadó szeretetével, gondos figyelmével, s mindaz-

delem ügyében rárótt anyagi kötelesség teljesítését, mint például egy nagyobb lakósággal bíró város.

Nyilvánvaló tehát, hogy ez a törvény sérelmes ezeknek a szegényebb községek köztelherviselésére nézve.

Ezen csupán a törvénynek a megváltoztatásával lehetne segíteni, mindaddig azonban a sérelem súlyos hátrányát és terheit el kellene viselnie azoknak a községeknek, amelyek azt sínylik.

Az Országos Gyermekvédő Liga azonban ezen a bajon is igyekezett enyhíteni, oly módon, hogy be nem várva amíg a törvény megreformáltatik, saját pénzalapjából fizeti ezekért a gyermekekért a tartásdíjat. Természetesen ma még távol áll attól, hogy az összes szegényebb községek terhen enyhítsen oly módon, hogy annyi ezer gyermek eltartását magára vállalja, de az első lépést már e téren is megtette.

Hogy a Liga nagyarányú programjának a tevékenysége csak egy kis hányadát teszi ki, felesleges is megemlítenünk, de, hogy magában ez a vállalása a gyermekek tartásdíjait illetően tetemes anyagi áldozatokkal jár, evidens mindazok előtt akik a Liga horribilis kiadásaival — egyéb irányban — tisztában vannak.

Hisz ha tekintetbe vesszük, hogy a Liga a gyermekvédelem minden irányában olyan kötelezettségeket vállalt, amelyeknek gyakorlati megvalósítása nagy pénzáldozatokkal jár, érthetőnek tartja mindenki, hogy a Ligát az egész magyar társadalomnak hathatós anyagi pártfogásába kell részesíteni.

Első sorban pedig a községeknek evidens érdeke, hogy a Ligát támogassák. Amit ezek a községek fillérek alakjában juttatnak a Liga urnáiba, visszakerül százszorosan is egy-egy gyermek eltartásában.

Közleg ismét a gyermeknap, amely az idén impozáns, nagy eseménye lesz a modern társadalomnak. Ezen a napon megmutathatják a községek, hogy

zal amivel egy anya venné körül a gyermekét . . .

De egy másik fontos szerepe is van a nőnek a gyermekvédelem terén. Minthogy a gyermekvédelem anyagi eszközök nélkül meg nem valósítható, az anyagi eszközök előteremtésében is segítő társa lehet az államnak, a Ligának . . .

A múlt évben rendezett gyermeknapon a nők társadalma megmutatta, hogy az anyagi előteremtésében is már teljes tudatában van hivatásának. Nemcsak aktív részt vettek e nap adminisztratív teendőiben, de buzdításaikkal, agitációikkal megmozgatták az egész magyar társadalmat. A magyar anyák gyermekeiket is bevonták a nap jelentőségébe; filléreket adtak nekik, hogy a filléreket önkézzükkel dobják a pénzgyűjtő urnákba s érezzék fogékony szívükkel e napon, hogy sok sok ezer elhagyott, nyomorban sínylő testvéreik felségélyezésére megmentésére hullatják filléreiket az urnába!

A magyar nők olyan anyagi áldozatot hoztak amely külön külön csak néhány fillér önmegadóztatást jelentett, de összességében hatalmas hányadát tette ki annak a pénzáldozatnak, amelylyel az egész magyar társadalom járult a gyermekvédelemhez.

Az idei gyermeknapon, amely impozáns eseménye lesz gyermekvédelmünknek, hiszszük, hogy a nők társadalma az áldozatnak és szociális kötelességnek olyan mérvét rója le, amilyenre csak — nő képes! . . .

menyire érezték át ennek a kérdésnek fontosságát.

Járuljanak tehát filléreikkel a Liga urnáihoz. Hisz csak fillérekről van szó.

A jegyzők, szolgabírók, s az egész magyar közigazgatási tisztikar, amely minden nagyszabású nemzeti és társadalmigondolatot segített megvalósítani, mutassa meg ezuttal is hogy mire képes.

Az ő hivatásuk az a gyönyörű szerep, hogy a néppel értessek meg ennek a napnak a jelentőségét, fontosságát s a nemzeti eszme szempontjából való horderejét . . .

De hirdessék a népnek a nép lelkipásztorai is, hogy nem csak istennek, hazának és nemzetnek tetsző dolog a gyermekvédelem gyakorlása, hanem a legszebb emberi kötelességek egyike!

Bácsbodrog vármegye jegyzői egylet ügyei:

Budapestről a következő távirat érkezett lapunkhoz:

„Jegyzői nyugdíjszabályzatot belügyministerium ma 38913 szám alatt jóváhagyta Kiss“

Színház

Három szép jutalomjátékkal fejezte be Molnár Gyula színtársulata itteni működését és most már jó lélekkel mondhatjuk, hogy ha színiévadunk rövid volt is, de jó volt.

Szombaton M. Jászay Mariska, a társulat jó kedvű csalogányának jutalomjátékaul Rajna Ferencnek merész koncepciójú daljátéka: a *Rab Mátyás* került színre korhű jelmezekben. Jászay elemében volt. Nagyon fess, elegáns és kedves Mátyás volt. Nyárai kitűnően játszott Eysik szerepében; Torday Etel is igen kedves szakácsné volt. Fűzess Lenke mint mindig, most is elragadó kis Gita volt. Timár remek alakot mutatott be a hitk. szolga szerepében.

Vasárnap Péchy L. jutalmául *A tavasz* cz. nagy operette került színre, megcsapant nézőközönség előtt. A darab megérdemelte ugyan ezt a fogadtatást, de a jutalmazandó, aki a társulatnak egyik legjelesebb tagja, nagyobb pártolásra lett volna méltó. Az előadás különben a legsikerültebbek közé sorozható, ami könnyen érthető is, ha tudjuk, hogy a fő szerepek M. Jászay Margit, Torday Etel, Fűzess Lenke, Timár, Péchy, Rajz, Kovács kezeiben voltak.

Hétfőn utolsó előadásul Timár jutalmára *Pry Pál* került színre zsufolt ház előtt. A lelkes fogadtatásra a darab is, a jutalmazandó is egyaránt méltók voltak. Timár művészi tökélyel játszotta meg a címszerepet. Nyárai pompás aglegény volt. Torday (Phete) Fűzess Lenke (Eliz) Erdős Jolán (Marianna) fényesen oldották meg feladataikat. Rajz remekül rajzolta meg Hardy ezredes szerepében az igazi férfit, Kovács szintén kitűnően játszotta meg a fia szerepét. Péchy diskret játékával tündökölt. A többi szereplők is mind derekasan megállták helyeiket és kivethették részüket a folyton felzúgott tapsviharból.

Cs-1

HIREK

— **Eljegyzés.** Szauer Pál újvidéki honvédhadnagy eljegyezte Szalay Margit urleányt Szalay József paripási közs. jegyző leányát.

— **Tanár képesítés.** A budapesti orsz. Tanárvizsgáló Bizottság, ifj. Nagel Ede, a budapesti Keresk. Akadémia tanársegédjét, a kémia és földrajzból a felső kereskedelmi iskola tanárjává jól képesítette.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Vujevics Dömötör billédi járásbíróági díjnokot a zsablyai járásbíróshoz végrehajtóvá nevezte ki.

— **A szabadkai kir. törvényszék új elnöke.** A Gulya László távozásával megüresedett szabadkai kir. törvényszéki elnöki tisztségre a király dr. Dekker Gyulát, a kir. járásbíróshoz vezetőjét fogja kinevezni. A kinevezés, mely most már nem sokat késik, általános örömet és meglegedést kelt Szabadkán.

— **A kulai fősorozás eredménye.** Állítás köteles volt összeírva az egész kerületben, mind három korosztályban, 1282. Ezekből be lett sorozva 247. Különléle okok miatt be nem soroztatott 629 és a sorozástól távol maradt 359.

— **Köszönetnyilvánítás.** A márc. 15-iki nemzeti ünnepély alkalmával a „Volksverein“ egyletünk tisztelt elnöke, Mezey Zsigmond kir. tanácsos úr, nemzeti zászlót ajándékozott egyletünknek, amiért, úgy a magam, mint az összes tagok nevében, ezuton is hálás köszönetünket kinyilvánítjuk.

Lenz János egyll. alelnök

— **Bács-Bodrog Vármegyei Háziiipari kiállítás.** A május 10-én Zomborban megnyíló háziipari kiállításra a felhívások szétmentek s a titkársághoz a bejelentések már lassankint érkeznek. A bejelentések határideje április 10-ike. Akik esetleg felhívást nem kaptak s a kiállításon résztvenni óhajtanának, forduljanak a titkárhoz (Krump Vilmos, felső keresk. iskolai tanár Zombor), aki minden, a kiállítást érdeklő ügyben szívesen szolgál felvilágosítással.

— **Közgyűlés.** A Bbodrog vmegyei Gazdasági Egyesület e hó 29-én (vasárnap) d. e. 10 órakor Zomborban az egyesület székházában tartja meg rendes évi közgyűlését.

— **Vándorgyűlés.** A vmegyei gazdasági egyesület folyó hó 22-én Csantavér községben tartotta vándorgyűlését. A gyűlésen megjelent Latinovits Pál elnök is, továbbá igen sok előkelő vendég. Günther Ferenc igazgató a talajművelésről és Inhoff József titkár a szarvasmarha-tenyésztésről tartottak igen tanulságos előadást. Ezután Vojnics Simonnak és Törley Gyulának — mint a csantavéri gazdakör disztagjainak — a disztagságról szóló okmányok ünnepélyesen átadattak. Törley Gyula tartalmas beszédben köszönte meg mindkettőjük nevében a kitüntetést. Gyűlés után a gazdasági eszközöket mutatták be. Este igen sikerült bankettel fejezték be a vándorgyűlést.

— **Adomány.** Gróf Teleky Arvéd országgyűlési képviselő 1000 K-t adományozott egy Újvidéken emelendő Kossuth-szobor javára.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminist. a Topolya járás vadásztársaság alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Katonák az aratáson.** Régi óhajtása már a földmiveléssel foglalkozó lakosság-nak, hogy legalább a mezőgazdasági munkálatok főlhalmozódása idejében, az aratás heteiben fölszabaduljanak azok az erők, amelyeket egyébként a hadsereg, a katonai szolgálat köt le. Ez a régi, jogos kívánság most teljesülni fog, még pedig a legfelsőbb helyről jövő parancsszóra. Március 12-iki kelettel királykézirat jelent meg, amely fölhívja az összes katonai parancsnokságokat, hogy a folyó évben úgy osszák be a hadgyakorlatokat, hogy közben három heti szünet legyen, amely idő alatt a legénység szabadságra mehessen, hogy az aratási munkálatokban otthon részt vehessen. Szociális és gazdasági szempontból egyaránt nagy-jelentőségű ez a királyi rendelet, amely az uralkodónak nemcsak méltányos lelkületére, de egyben hatalmas nemzetgazdasági érzékére vall.

— **Berendelés.** A vallás- és közoktatás-ügyi miniszter Guggenberg Gyula ósói állami iskolai igazgató-tanítót a Bácsbodrog vármegyei kir. tanfelügyelőséghez, mint tollnokot további szolgálattételre berendelte.

— **Csöd — ügyvéd ellen.** A zombori törvényszék dr. Szilágyi Károly zombori ügyvéd ellen kedden csődöt nyitott. Tömeggondnokul dr. Czeisel Lajos József zombori ügyvéd neveztetett ki.

— **„Sirolin-Roche“** a creosot-gyógykezelésnek teljesen új utat nyitott, mivel ugyan maga is creosot-preparatum, de teljesen méregmentes és kellemes ízű. Tüdő- és gégetuberculosusnál tehát legjobban ajánlható. Az orvosok egybehangzóan nyilatkoznak annak kiváló jó hatásáról ezen súlyos betegségek ellen. „Sirolin-Roche“ minden gyógyszerárban kapható.

— **A világhírű buziásfürdői természetes szénsavforrások** immár az ipar szolgálatába is léptek, miután azok új tulajdonosa, Muschong Jakab modern berendezésű hatalmas műveket létesített a természetes, folyékony és vegyileg legtisztább szénsav nyerésére, melyből kartellen kívül bármely mennyiséget képes azonnal szállítani.

— **Gőzfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton férfiak; kedden és pénteken nők számára. Kádfürdők naponta, férfiak és nők számára. Fürdő nyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7 órakor.

— **Lichtmann és Kóbrák-féle cipők** nagy választékban, Kardos J-nél Kulán.

— **Schmidt Ferenc szabó,** Kula Ferenc József tér, készíti a legdivatosabb öltönyöket a legolcsóbb árban.

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	11.35
Zab	—	—	7.60
Tengeri	—	—	6.56
Kulán:			
Buza	—	—	10.35
Zab	—	—	6.70
Tengeri	—	—	5.80

A 37 év óta fennálló

ZÖLDKERT VENDÉGLŐ

nyári és téli helyiséggel, az összes berendezéssel, eladó. Bővebbet

Ösv. ZEISS LIPÓTNÉNÁL KULA

Aki halála beálltával is övének sorsával törődik, fontolja meg az alábbiakat!

JÓLTEVŐ-EGYLET

Ujverbáson (Bácsmege)

fenti cím alatt — belügyministerileg megerősített — oly segítő egyesület alakult, mely tagjai örökösének — a tag elhalálása esetén — tehát sok esetben — mikor a legnagyobb nyomor beáll

2000 (kettőezer) koronát biztosít.

Tagja lehet minden egészséges magyar honpolgár nemi különbség nélkül, ki 20. életévét betöltötte, de nem lépett még 56. évébe.

Minden tag tartozik:

1. Egyszer mindenkorra 5.50 K beiratási díjt fizetni, melyben a tagkönyvecske ára és a portó is bennfoglaltatik.
2. Élethossziglan minden január 1-én 4 K évi tagdíjat.
3. Minden haláleset után 4 K halotti járulékot.

Ezen utolsó díj fizetése azonban — ha a tag megérné — a 300-ik esettel megszűnik. A 2000 Kt a tag örökösei — a tag bármikor bekövetkező halála esetén — s ha csak egyszer is fizette volna a járulékokat — megkapják.

Ezen egyesület a legolcsóbb életbiztosításnál is egyharmaddal olcsóbb, mivel halálesetenként — s nem negyedévenként történik a fizetés — sokkal előnyösebb és könnyebb is.

Egy-egy körben csak 601 tag lehet.

Jelentkezni lehet az egyesület intézőjénél, s ha csak levelezőlapon is — ki a legnagyobb készséggel mindennemű felvilágosítást a legszívélyesebben teljesít.

Ujverbász 1908. márc. hó.

2-3

Az Elnökség

Rács György

Bokréta nevű birtokán Kula mellett, Tóth János kertésznél kapható magból itt nevelt és háromszor átültetett 1000 darab nagyon szép

tűlevelű fa

Coniférák

és pedig: Abies Exelsa

Pinus Strobus

Pinus Austriaca

Az ára 50-70 cm. magas darabja 40 krajcár, száza 35 frt; 70-150 cm. magas darabja 60 krajcár, száza 50 frt.

389 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény

Csátalja községben 600 K évi fizetéssel javadalmazott *irnok végrehajtói* állás üresedésbe jövén, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **április 30-ig** annál inkább nyújtsák be, mert később benyújtandó kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1908. márc. 16.

2-3

Vojnich Máté főszolgabíró

297. sz. 1908.

Pályázati hirdetmény

Sajkásgyörgye nagyközségben üresedésbe jött *községi orvosi* állásra pályázatot hirdetek. Az állás a következő javadalmazással van egybekötve:

1. Évi fizetés 1600 K;
2. Frachomások gyógykezeléséért 200 K;
3. Szabályrendeletileg megállapított vágási biztosítási díjak;
4. Természetbeni lakás;
5. Beteglátogatásért és vényírásért nappal 40 fill. éjjel 80 fill.
6. Egyéb kiküldetéseknél a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. tc. és az 1876. évi XIV. tc.-nek megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. é. április 10-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a későn érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Megjegyzem végül, hogy a magyar nyelv mellett a szerb és ruthen nyelv tudása is kívánatos.

Zsablya, 1908. március 5.

Dr. Széchenyi Tamás

főszolgabíró

2

1730 kig. sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben üresedésben levő községi *irnoki* állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása havi előleges részletekben 1000 K.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt pályázati kérvényüket a vmegyei 6,887 kgy. számú szabályrendelet 9 §-ának megfelelőleg felszerelve **1908 április 9-éig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnapul 1908 április hó 11-ik napjának d. e. 9 órája tűzetett ki.

Topolya, 1908. márc. 9.

Császár, főszolgabíró

3

BENZÍN MOTOROK

Kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, útmozdonyok, gőzcséplő-gépek, arató-gépek, teljes malom-berendezések, talajmivelő eszközök, stb. stb.

KIVÁNCI SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

4-20

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége, Budapest, V. Váci-körút 32

A legjobb
legelterjedtebb
legolvasottabb

budapesti napilap

AZ UJSÁG

Terjedelme naponként
28—32 oldal

Ünnepnap 60—100 oldal

Hetenként
ASSZONY és GYERMEK
melléklet

Előfizetési ára:

Egész évre	K 28.—
Fél évre	K 14.—
Negyedévre	K 7.—
Egy hónapra	K 2.40

Megrendelő cím:
AZ UJSÁG kiadóhivatal
BUDAPEST
VII. Rákóczi-út 54

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT a világhírű buziásfürdői szén-savforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVÁNY- ÉS GYÓGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás

ELSŐRENDŰ ASZTALI VIZ!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnyeim Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18 sz. ÜGYES HELYI KÉPVISELŐK KERESTETNEK

CIPŐK férfi-, női- és gyermek számokban, első-rangú minőségben kaphatók: Ifj. Kovács Sándor, úri-, női-, gyermekcipész és borkereskedőnél KULÁN

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhore-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet J. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Helyi beszerzési források:

<p>Sokat megtakaríthat mindenki, ha nyomtatvány-szükségletét BERKOVITS MÁRK villamos-üzemű nyomdájából fedezi.</p> <p>Községi nyomtatványokból, papír- és írószerekből nagy raktár. Saját könyvkötészet.</p>	<p>ÁBEL VENDEL első kulai borszék-készítő. Nagy raktár finom borszékében Pontos és solid kiszolgálás. Damjanich-utca.</p>	<p>LESZKOVÁCZ JÁNOS borkereskedő. Saját készítményű cipő raktára.</p>	<p>RÉCSEI MIKSA Női és férfi divat, fűszer, csemege festék és ásvány-víz kereskedése. Gyermek-kocsi raktár.</p>
	<p>CZEISEL ALADÁR fűszer-, liszt-, rőfős-, rövid- és divatárú-üzlete. HIMZESI ELŐNYOMDA. KÖ- és FASZÉN-ELADÁS. Legnagyobb választék a legújabb képes levelezőlapokban.</p>	<p>STEIN BERTALAN mezőgazdasági- és varró-gépek gyári raktára. Piaczter, Lencz-fée ház.</p>	

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjszai izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán